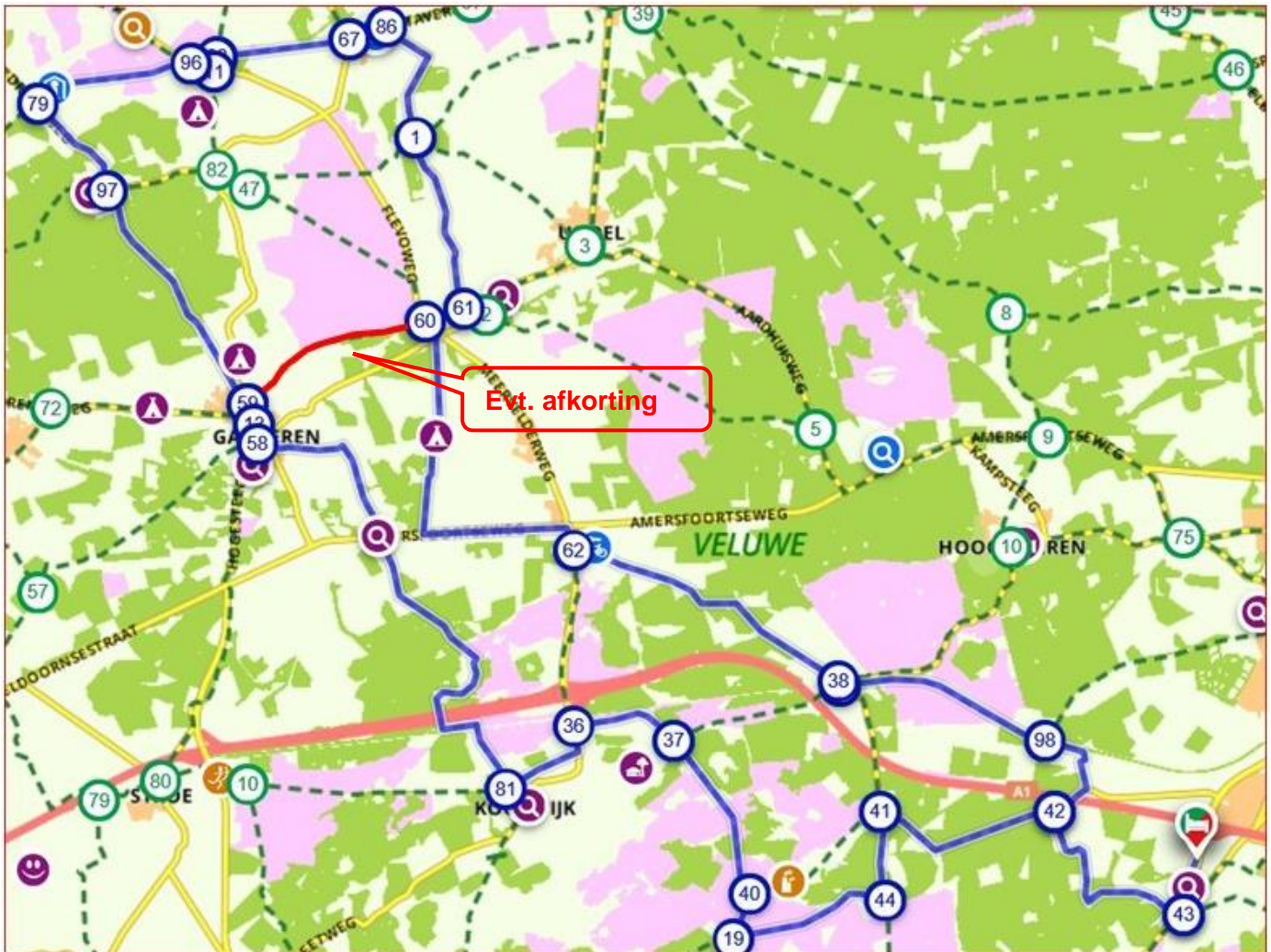

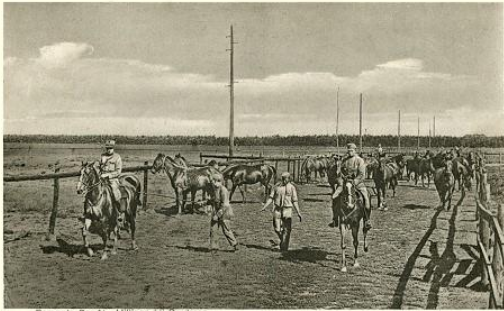

Staverden - Garderen - 61 of 45 km

Fietsroute vanaf Het Leesten in Ugchelen

Start	43	3.2 km	42	1.8 km	98	3.2 km	24	0.1 km	38	4.6 km	62	5.7 km	60
0.6 km	61	2.7 km	01	2.1 km	86	0.6 km	67	1.9 km	83	0.2 km	11	0.4 km	96
2.3 km	79	1.7 km	97	3.8 km	59	0.3 km	13	0.3 km	58	8.2 km	81	1.6 km	36
1.6 km	37	3.2 km	40	0.8 km	19	1.6 km	44	1.3 km	41	2.8 km	42	3.2 km	43

Eventueel
afkorting (16 km)

	Vanaf Het Leesten richting knooppunt 43	
43		
42		
98	<p>Willemsbos en -eik Rond 1900 is de heide in deze omgeving ontgonnen door bosaanleg na initiatief van de Oranjabond van Orde. Een werkgelegenheidsproject die de nood van de arme heidebewoners moest helpen lenigen. De heer Beckeringh uit Amsterdam kocht daartoe in 1898 van een Ugcheler markegenoot 18 ha heide en begon de ontginning. In 1904 werd tijdens een bezoek van Beckeringh een eik geplant, die de naam van zijn zoon Willem kreeg. Deze boom staat binnen een smeedijzeren hek met plaquette langs het huidige fietspad. Het huis op de tekening (uit diezelfde tijd) hiernaast bestaat nog steeds en huisvestte J.W. Witteveen, de eerste boswachter. Het huidige bos was duidelijk nog in wording.</p>	
24	<p>Uitstapje Kootwijkerveen Vanaf de viersprong bij ANWB paddenstoel 21264 schuin rechtdoor het bospad ingaande bereik je na ca. 300 m het unieke Kootwijkerveen: het enige (afgegraven) hoogveengebied op de Veluwe. Een kom in het landschap met een niet-doorlatende laagje ijzeroer verzamelt het regenwater. In dit permanent natte milieu ging veenmos groeien, dat uiteindelijk na afsterven en samenpersen een dikke veenlaag vormde. In het westelijk deel is in het verleden daarom turf (gedroogd veen) gewonnen. Nu is het een dorado voor o.a. ringslangen en watervogels, zoals de schuwe dodaars (met opvallende witgele vlek aan de snavelbasis en roodbruine wang/hals) die zich hier regelmatig laat horen en zien.</p>	
38	<p>Kamp Nieuw-Milligen De twee stenen palen aan het begin van de Turfweg herinneren aan het Remonte Depôt uit 1860 waar nieuwe paarden werden afgericht voor dienst bij de bereden troepen, de cavalerie. Tijdens de Duitse bezetting werden ook hun paarden hier gestald en verzorgd. Vanaf de jaren 1950 kwam het accent te liggen op gevechts- en verkeersleiding van de Luchtmacht. Ook de Landmacht en de Marechaussee zijn hier gevestigd. De foto hiernaast laat zien hoe anders het landschap hier er ca. 150 jaar geleden uitzag.</p>	
62		
60	<p>Let op. De normaalroute gaat rechtsaf, richting knp 61. Je kunt de route met ongeveer 16 km bekorten door hier linksaf te slaan, (direct) richting knp 59 (bij Garderen).</p>	
61	<p>Uitstapje Uddelermeer (richting knp 02 vice versa) Dit meertje is een zogeheten pingoruïne. Het overblijfsel van een pingo, een ijsheuvel. In de laatste ijstijd waarin de grond permanent diep bevroren was, kwam het hier hoog gelegen grondwater onder grote druk te staan. Door scheurtjes in de permafrost lekte grondwater naar boven waar het telkens weer bevroor en zich uiteindelijk een dikke 'ijslens' vormde. In de latere warmere periode dooide het ijs weg en liet een groot met water gevuld gat in de grond achter. In de omgeving van Uddel zijn meerdere van deze pingoruïnes te vinden. Het omwalde terrein aan de oostkant is een restant van een middeleeuwse ringburgwal, gesticht om de belangrijke handelsroute over de Veluwe te bewaken. Voor de geschiedenis zie het informatiebord bij de toegang en de speciale plaquette even verderop.</p>	
01	<p>Staverdense beek(dal) De Staverdense beek die links van de weg in zijn beekdal loopt is een fraaie, natuurlijke beek die ontspringt in het Uddelermeer. De beek heeft een voor onze omgeving opmerkelijk verval van 25 m over 20 km. Het grondwater uit de omringende stuwwallen van Garderen en de Veluwe voedt de beek met vele zijstroompjes, die op deze Uddelmeerweg goed te zien zijn. Ten noorden van Staverden stroomt de beek verder als gegraven beek om bij Hierden in het Veluwemeer af te vloeien. Het beekdal is rijk aan plantaardig en dierlijk leven.</p>	

	<p>Uitstapje Staverden (toegang bij de Brasserie) Landgoed Staverden kent een rijke en enigszins merkwaardige historie. De reeds bestaande Hof Staverden werd in 1298 door koning Rudolph van Habsburg stadsrechten verleend. Graaf Reinald I van Gelre had namelijk het idee om op deze plek een florerende stad te stichten. Na het bouwen van een kasteel met grachtenstelsel en bijgebouwen liet hij dit idee varen en is het een landgoed geworden, met behoud van stadsrechten! De 'Hof Staverden' werd daarna door de Gelderse hertogen in leen uitgegeven. Later kwam het goed in particuliere handen en werd door de laatste eigenaren, de erfgenamen 's Jacob in 1962 verkocht aan 'Het Geldersch Landschap'. Het landgoed is 715 ha groot, heeft naast het kasteel een fraai park met monumentale bomen, waterpartijen en een 'opgeleide' molenbeek. De meeste bekendheid geldt wel de traditie van de witte pauwen. De leenmannen van Staverden hadden de verplichting (zeer zeldzame) witte pauwen te houden. Als symbool van zijn glorie had de hertog van Gelre namelijk witte pauwenveren aan zijn helm. Tegenwoordig wordt als traditie jaarlijks witte pauwenveren aangeboden aan de Commissaris van de Koning in Gelderland.</p>	
86		
67	<p>Postwegen Deze weg met fietspad is onderdeel van de oude Postweg van Putten naar Elspeet. Al in de 18^e eeuw was er een uitgebreid stelsel van postwegen, bedoeld voor zowel personenvervoer (diligence) als goederenvervoer. Sinds begin 19e eeuw was de Algemene Postwagen Onderneming Van Gend en Loos actief. Na 1795 werd het vervoer van brieven een staatsmonopolie, de latere PTT.</p>	
83		
11		
96		
	<p>Ermelose heide Het fietspad volgt het tracé van de Postweg. Een prachtig golvend voormalig militair oefenterrein met heide en bosjes, nog steeds doorsneden door brede zandwegen voor militaire voertuigen. De vrijliggende heuveltjes zijn grafheuvels uit de tijd van de Klokbeercultuur (2500 – 2000 vC). Een uitstapje naar het bezoekerscentrum met schaapskooi is zeker de moeite waard.</p>	
79		
97	<p>Uitstapje Boshuis Drie Op de Sprielderweg 200 m naar rechts vind je deze uitspanning, een welbekend rustpunt voor fietsers en wandelaars, en vermaard om zijn appelgebak!</p>	
59		
13		
58	<p>Garderen - molen De Hoop Deze ronde stellingmolen uit 1853 is nog steeds maalvaardig maar werkt alleen op vrijwillige basis. Vanaf de omloop is heb je een prachtig uitzicht, hier hoog op de Garderense stuwwal, over het dalgebied met de oude buurtschap Ouwendorp naar de verre heuvels van de Veluwe.</p>	
	<p>Kootwijkerzand Dit is het grootste stuifzandgebied van West-Europa. Kenmerkend zijn de grillig gevormde 'vliegdenen', door natuurlijke uitzaaïng verspreide grove dennen. Het zaad van de grove den is licht en heeft een vleugeltje waardoor het door de wind ver kan worden meegenomen. De vliegden staat meestal solitair of in kleine groepjes, vangt rondom licht en groeit daardoor laag en breed uit. Deze vorm wijkt sterk af van de in de vorige eeuw voor mijnhout veel aangeplante hoge rechte 'bosdennen'. Het Kootwijkerzand ontstond rond 1000 n.C. door te intensief gebruik van de grond. Het oorspronkelijke dorpje Kootwijk verdween daarna onder het stuivende zand.</p>	
81		
36		
37	<p>Normaalspoorlijn Radio Kootwijk Links naast het fietspad zie je een uitgevlakte zandweg: het tracé van de voormalige spoorlijn van de eveneens voormalige halte Kootwijk naar Radio Kootwijk. Deze lijn verving het eerdere smalspoorlijntje met paardentractie vanuit halte Assel. Het gebouw met de drie (resterende) electriciteitsmasten was het 50 kV onderstation, eveneens speciaal gebouwd voor Radio Kootwijk vanwege de enorme stroombehoefte van de lange golf zendinstallatie.</p>	

	<p>Voormalig zendstation Radio Kootwijk, de “Kathedraal”. Het is niet verbazingwekkend dat men deze stille plek koos om een radiozendstation te bouwen. Het was een woest bos-, heide- en stuifzandgebied. Een cirkel rondom het gebouw werd door 150 Amsterdamse werkelozen geëgaliseerd. Vanaf 1923 was de zender in de lucht maar de eerste jaren was alleen morseverkeer mogelijk. Op 28 februari 1928 klonken de legendarische woorden: ‘Hallo hier Bandoeng’. Het gebouw is een voorbeeld van nieuwe architectuur in het begin van de 20ste eeuw voor overheidsgebouwen. Men noemt het ook wel de Kathedraal. Het is een Rijksmonument.</p>	
40		
19		
44		
	<p>Hoog Buurloo met schaapskooi. Hier zie en beleef je nog het oude verband wat er ooit was tussen mens, heide, schapen en akkers. Het vergezicht op de hei is enige jaren geleden hersteld. Vanuit de schaapskooi gaat de kudde als vanouds op weg naar de hei. In een kleine boswachterswoning en een grote boerderij woonden lang de enige twee families in deze nederzetting. Het verhaal gaat dat deze nooit een woord met elkaar spraken. De boswachter wilde namelijk niets weten van het stropen van de boer. Bloedige vechtpartijen moeten zich afgespeeld hebben onder de beuken.</p>	
41		
42		
43	<p>(Aan Otterlosewegzijde) Oversteken en terug naar Het Leesten.</p>	

Deze route wordt regelmatig gecontroleerd. Kom je veranderingen in of onjuistheden op de route tegen, laat het ons weten via routes@ivn-apeldoorn.nl

Disclaimer: IVN aanvaardt op generlei wijze aansprakelijkheid voor schade op welke wijze dan ook ondervonden door gebruik te maken van deze route.